

Dosarul nr. 2r-819/21
2-20052819-01-2r-17122021

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) R. Pulbere
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, A. Panov, I. Secieru

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Vadic Rață în numele și interesele lui Aureliu Verega,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Constantin Perdevar împotriva lui Aureliu Verega cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2020, Constantin Perdevar a depus cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva lui Aureliu Verega cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral acțiunea.

S-a încasat de la Aureliu Verega în beneficiul lui Constantin Perdevar datoria în mărime de 20 012,71 de lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 600,38 de lei.

La 7 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, avocatul Rață Vadic, acționând în interesele lui Aureliu Verega, a declarat apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii și trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de avocatul Vadic Rață în interesele lui Aureliu Verega împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

La 20 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, avocatul Vadic Rață în interesele lui Aureliu Verega a declarat recurs împotriva încheierii din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată încheierea și să fie pronunțată o nouă decizie prin care să se dispună repunerea în

termen a apelului declarat de Aureliu Verega împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a invocat că încheierea este eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare, urmând a fi casată integral.

În acest sens a susținut că recurentul nu a participat la examinarea cauzei.

Despre hotărârea pronunțată a aflat de la avocat la data de 12 iunie 2021, ca urmare a verificării Portalului național al instanțelor de judecată în legătură cu o altă cauză civilă intentată împotriva recurentului.

Considerăm că atât instanța de fond cât și instanța de apel au interpretat și aplicat în mod eronat normele cu privire la comunicarea actelor de procedură.

A menționat că în primă instanță pârâtul a fost citat pe adresa mun. Chișinău, str. 8 martie nr. 102, deși avizul s-a întors în instanță cu mențiunea „plecat” instanța nu a făcut uz de celelalte mijloace de citare reglementate de Codul de procedură civilă.

Mai mult decât atât, potrivit serviciului Track&Trace oferit de Poșta Moldovei se poate observa că livrarea citației pârâtului Aureliu Verega a fost nereușită din motivul că destinatarul și-a schimbat adresa, respectiv, instanța urma să întreprindă alte măsuri de citare și comunicare a actelor de procedură, instanța de fond limitându-se doar la expedierea unei scrisori, nerealizând nimic mai mult.

Abordarea instanței de apel precum că, restituirea avizului de recepție cu mențiunea „plecat” se consideră citare legală constituie o interpretare eronată a cadrului legal și o practică vicioasă.

Or din moment ce avizul de recepție este întors în instanță cu mențiunea „plecat”, instanța de judecată nu trebuie să pornească la examinarea fondului dar să asigure că în final actele de procedură au fost comunicate pârâtului, instanța nu trebuie să asigure doar transmiterea actelor dar și primirea acestora.

Din acest motiv, consideră că instanțele inferioare urmau să stabilească dacă părțile au fost înștiințate conform legii despre existența litigiului și data examinării acestuia, în caz contrar se încalcă dreptul pârâtului la un proces echitabil.

Implicit se încalcă și dreptul de a prezenta probe și să participe la cercetarea lor, de a pune întrebări altor participanți la proces, de a formula cererii, de a reclama probe, de a da instanței explicații orale și scrise, de a-și expune argumentele și considerentele asupra problemelor ce apar în dezbaterile judiciare, de a înainta obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, de a ataca actele judiciare în modul și în termenul stabilit de legislația procedurală civilă.

La caz, recurentul/pârât a fost privat de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale prevăzute la art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Actele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată apelantului/recurentului Aureliu Verega și reprezentantului acestuia la 9 noiembrie 2021, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.46-47), iar cererea de recurs a fost depusă la 19 noiembrie 2021, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Inițial Colegiul notează că, prezenta cauză a fost examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, fiind emisă încheierea judecătorească de acceptare în procedură din 22 mai 2020. (f.d.12)

Astfel, la iulie 2020 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe (f.d.20).

Iar la 7 iulie 2021 reprezentantul lui Aureliu Veriga, avocatul Vadic Rață a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 (f.d.30-33).

Examinând fără participarea părților chestiunea privind acceptarea spre examinare a apelului, prin încheierea din 28 octombrie 2021, instanța de apel a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind tardivă.

Instanța și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelanta nu a prezentat probe pertinente și concludente, care să justifice imposibilitatea declarării apelului în termenul prevăzut de lege.

Colegiul instanței de apel a reținut că motivul omiterii termenului invocat de apelant nu poate fi considerat unul întemeiat, or, instanța de fond a întreprins toate măsurile legale de citare, cu atât mai mult că apelantul recepționând reclamația la etapa extrajudiciară (f.d.10), urma să se intereseze de faptul dacă împotriva sa a fost depusă vreo acțiune, informație accesibilă tuturor justițiabililor pe portalul instanțelor de judecată.

În concluzie, instanța de apel a conchis că apelantul urma să dispună cu bună credință și diligență de drepturile sale procedurale, pentru declararea apelului în termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art. 276⁴ alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Conform alin. (2) și (3) al articolului menționat, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

În corespundere cu art. 276² alin. (3) din Codul de procedură civilă, dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea

cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 16 iulie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 14 august 2020, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Deci, instanța de recurs remarcă că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părâtului și reprezentantului acestuia, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În acest context, pornind de la solicitarea avocatului Vadici Rață de repunere în termen a cererii de apel, motivată prin faptul că apelantul nu a fost citat în mod legal despre examinarea cauzei și adoptarea hotărârii, Colegiul constată că, pârâtul Aureliu Verega a fost înștiințat despre examinarea cauzei intentate împotriva sa.

Astfel, încheierea judecătorească din 22 mai 2020 privind acceptare în procedură a cererii de chemare în judecată (f.d.12), împreună cu cererea de chemare în judecată, a fost expediată pârâtului la adresa mun. Chișinău str. 8 Martie, 102 (f.d.13).

Totodată, potrivit telefonogramei anexate la dosar (f.d.19), prin intermediul persoane împuternicite, instanța a comunicat prin intermediul telefonului, la care a răspuns soția pârâtului Aureliu Veriga, despre acceptarea cererii pe rol.

La fel, la aceeași adresă a fost expediată și copia dispozitivului hotărârii (f.d.21).

La 23 iunie 2021, în interesele pârâtului, în baza mandatului avocațial nr.1684513 semnat la 13 iunie 2021, avocatul Vadici Rață a depus cerere prin care a solicitat să-i fie permis accesul la dosar, pentru a lua cunoștință cu materialele acestuia (f.d.24-25).

La 1 iulie 2021 avocatul Vadici Rață a luat cunoștință cu dosarul (f.d.25).

Astfel, deși acte care ar confirma recepționarea citației și a copiei dispozitivului hotărârii la dosar lipsesc, Colegiul reține că, corespondența expediată pârâtului s-a realizat la adresa mun. Chișinău str. 8 Martie, 102, la care, potrivit argumentelor recursului, apelantul/recurentul nu locuiește.

Însă, Colegiul observă că adresa menționată a fost indicată de către avocatul Vadici Rață ca fiind adresa apelantului, atât în cererea din 23 iunie 2021 prin care a solicitat să-i fie adus la cunoștință dosarul, cât și în cererea de apel depusă împotriva hotărârii primei instanțe.

Iar, din acest motiv, alegațiile reprezentantului recurentului precum că Aureliu Veriga nu a fost citat în mod legal despre derularea litigiului este neîntemeiată, în situația în care instanța și-a onorat această obligație și a notificat pârâtul la adresa cunoscută a acestuia, inclusiv și prin intermediul telefonului.

Astfel, Colegiul consideră că prima instanță a notificat în mod adecvat dispozitivul hotărârii, conform prevederilor art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

Deci instanța de apel întemeiată a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Subsecvent, este întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal. Or, instanța a refuzat să efectueze repunere în termen.

Astfel, Colegiul trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de avocatul Vadici Rață în numele și interesele lui Aureliu Verega ca fiind

neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Vadic Rață în numele și interesele lui Aureliu Verega.

Se menține încheierea din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Constantin Perdevar împotriva lui Aureliu Verega cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari